

KAUPAN LIITTO

Kuluttajat koronakriisissä

- Kuluttajakysely 1/3 viikolla 15, otos 2 000

Jaana Kurjenoja

20.4.2020

Kuluttajakysely: miksi ja miten?

- Tarkoituksena on selvittää kuluttajien mielialojen ja asenteiden kehittymistä ennen kaikkea digiostamista ja kotimaista verkkokauppaa kohtaan koronakriisin aikana kolme kertaa kevään ja alkukesän aikana.
- Kuluttajien asenteiden ja valmiuksien seuraaminen ja ymmärtäminen on tärkeää suomalaiselle kaupalle, sillä epidemia voi nopeuttaa digiostamisen kasvua ja kotimaisen kaupan on kyettävä tähän vastaamaan.
- Kaupan liiton pääekonomisti Jaana Kurjenoja on suunnitellut tutkimusasetelman ja kyselylomakkeen sekä vastaa tulosten analysoinnista.
- Kantar TNS toteutti kuluttaja-aineiston keruun online-paneelissa sekä suunnitteli otoksen. Otos kuvaa suomalaisia verkon käyttäjiä.
  - Kysely kohdennettiin yhteensä 2 000:lle 18–79-vuotiaalle mannersuomalaiselle verkon käyttäjälle, ja otos vastaa väestörakennetta.
  - Kysely toteutettiin 6.–11.4.2020.
  - Kysely toteutetaan yhteensä kolme kertaa kevään ja alkukesän aikana. Seuraavilla kierroksilla otoksen koko on 1 000.

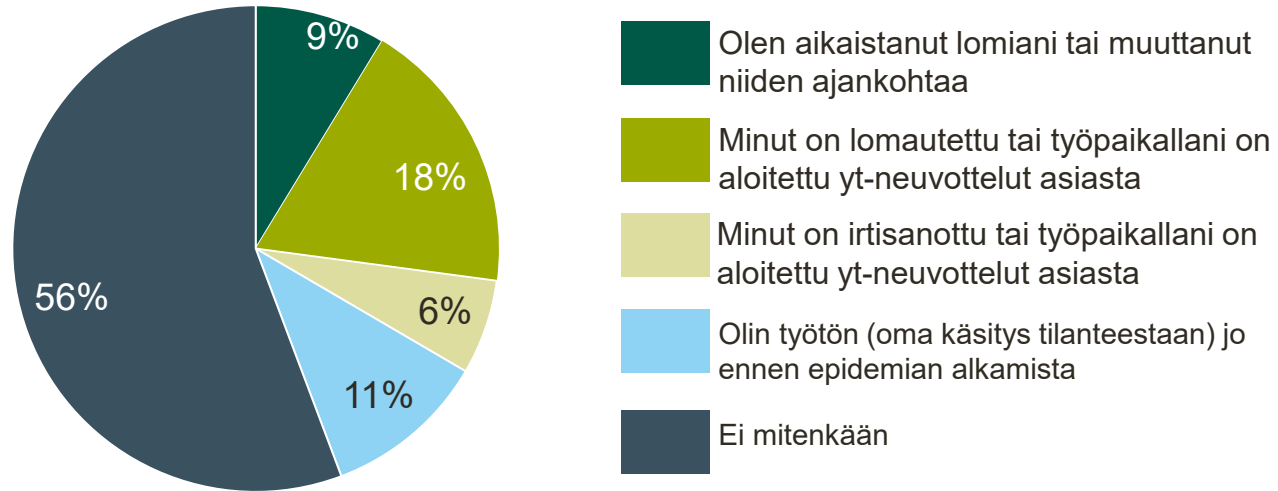
Koronakriisin vaikutus työntekoon

KAUPAN LIITTO

Lähes neljäsosa työllisistä on jo irtisanottu tai lomautettu koronakriisin aikana, mutta yli puolella epidemia ei vielä ole vaikuttanut mitenkään

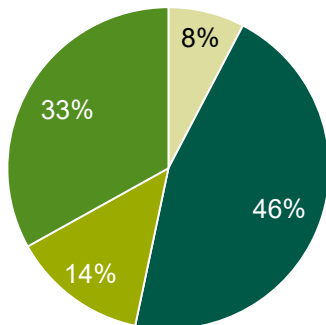
Miten epidemia näkyy työssäkäynnissäsi?
% työkäisistä kuluttajista

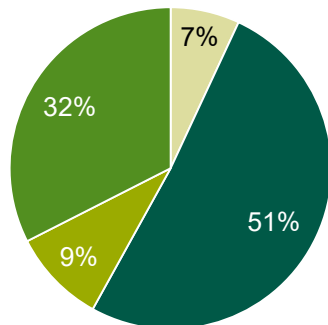
Kolmasosa on pystynyt lisäämään etätöiden tekemistä

Miten epidemia näkyy suhteessasi etätyöskentelyyn?

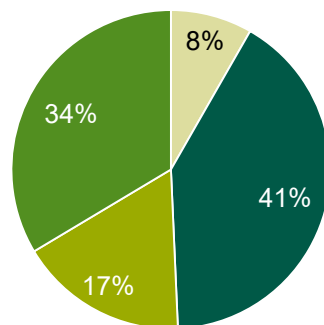
Työlliset kuluttajat yht.

Naiset

Miehet

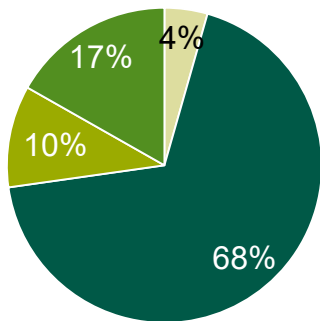

- Ei juurikaan, olen ennenkin tehnyt pääasiassa etätöitä
- Työni luonteen vuoksi en voi työskennellä etänä
- Etätyö vaikeaa: työnantaja ei kannusta siihen/ minulla ei ole riittäviä välineitä/ tilaa
- Työskentelen aiempaa enemmän etänä

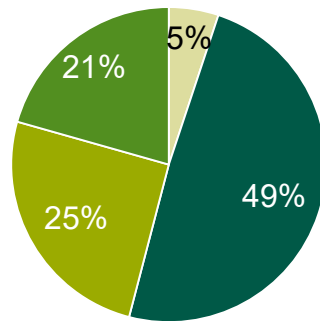
Eniten etätöitä ovat lisänneet korkeasti koulutetut

Miten epidemia näkyy suhteessasi etätyöskentelyyn? Koulutusasteen mukaan

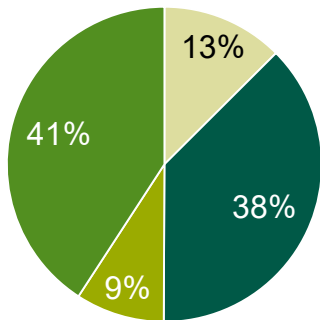
Perus-, keskiaste

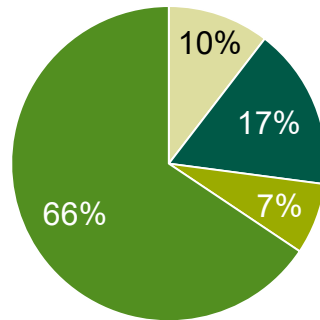
Yo, keskiaste

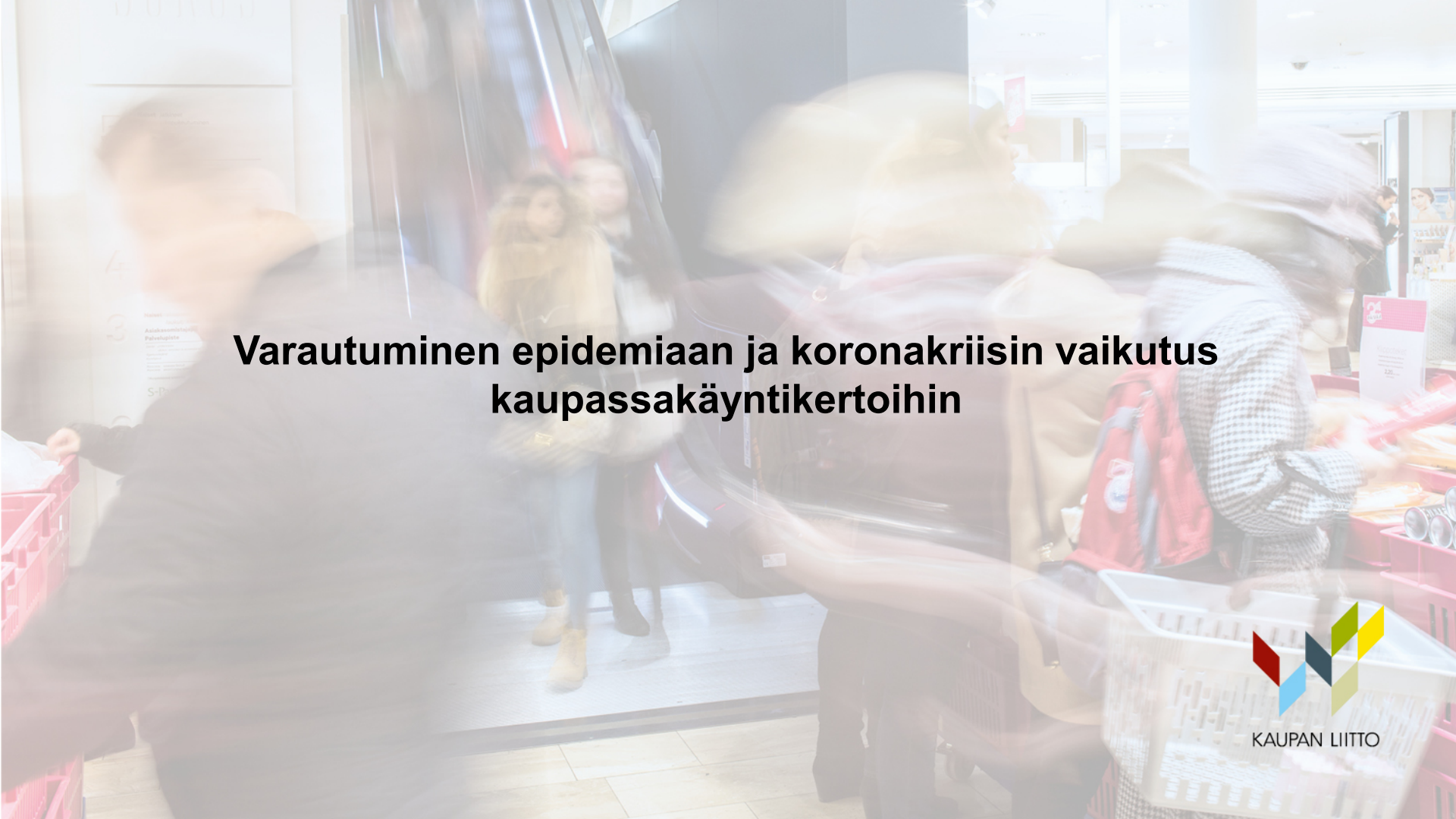
Alin, alempi korkea-aste

Ylempi korkeakouluaste

- Ei juurikaan, olen ennenkin tehnyt pääasiassa etätöitä
- Työni luonteen vuoksi en voi työskennellä etänä
- Etätyö vaikeaa: työnantaja ei kannusta siihen/ minulla ei ole riittäviä välineitä/ tilaa
- Työskentelen aiempaa enemmän etänä

A blurred photograph of a busy supermarket aisle. In the foreground, a person is pushing a shopping cart. In the background, other shoppers are visible, some standing near an escalator. The overall scene is out of focus, emphasizing movement and activity.

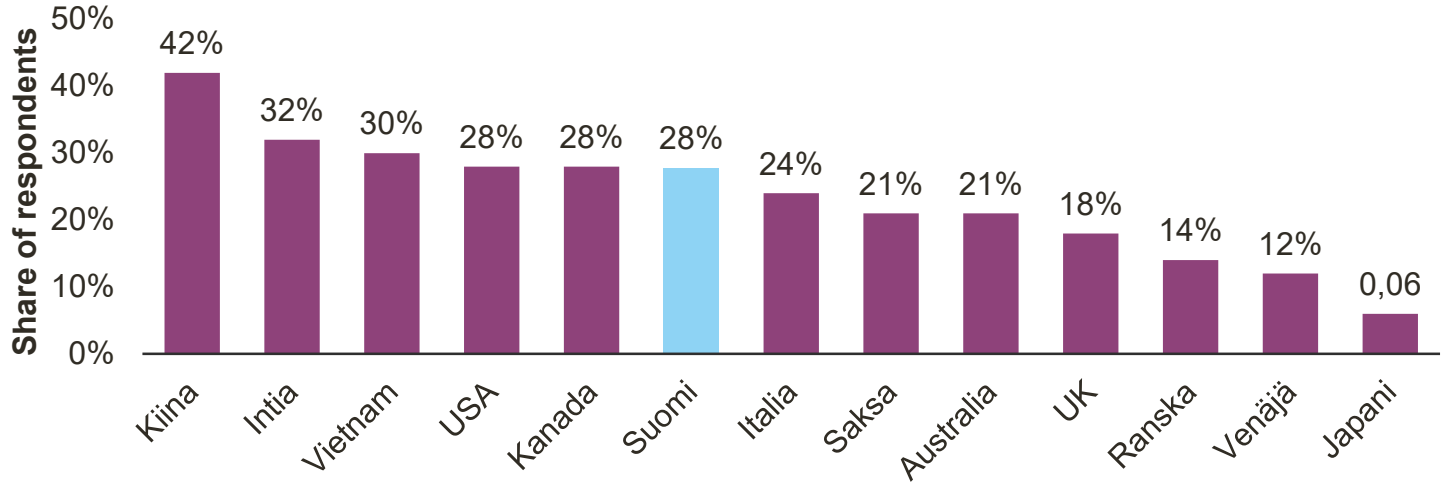
Varautuminen epidemiaan ja koronakriisin vaikutus kaupassakäyntikertoihin

KAUPAN LIITTO

Ruoan hamstraus on kansainvälinen ilmiö: Koronakriisin vuoksi ruokaa kotiinsa varastoineet eri maissa

Maaliskuussa pandemian vuoksi ruokaa kotiinsa varastoineet maittain*, % vastaajista

HUOM! Suomea koskevat luvut eivät ole suoraan verrattavissa muihin maihin, koska mm. kyselylomake ja otos poikkeavat muissa maissa tehdystä kyselystä

* Suomi: Kyselyajankohta viikko 15, otos 2 000. Kysyttiin, hankkiko kuluttaja noin viikkoa ennen tai jälkeen 16.3. normaalia enemmän päivittäistavaroita kotiin.

Muut maat: Ajankohta 12.–14.3., yht. 10 000 vastaajaa. Lähde: Statista, Ipsos.

Tarvikkeiden hamstraamiselle Suomessa oli ihan järkevät syyt

Miksi ostit tavallista enemmän juuri ennen tai jälkeen ilmoitusta valmiuslakien voimaantulosta (16.3.)?
% kuluttajista

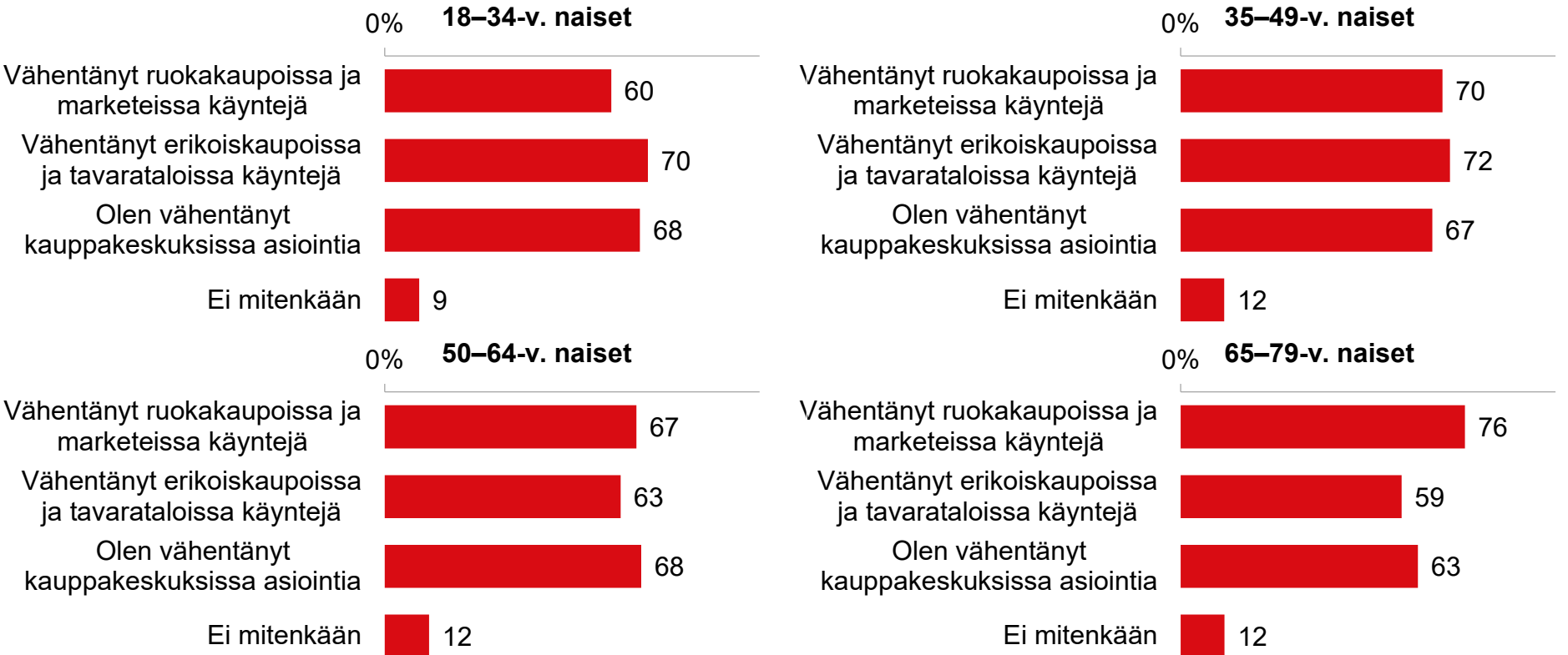
60 % suomalaisista on vähentänyt kaikenlaista fyysisissä myymälöissä asiointia

Miten koronaepidemia on vaikuttanut asiointikertoihin?
% kuluttajista

Alle 50-vuotiaat naiset ovat vähentäneet varsinkin erikoiskaupoissa ja tavarataloissa käyntejä

Miten koronaepidemia on vaikuttanut asiointikertoihin? % naisista

Miehet ovat vähentäneet kaupassa asiointia naisia vähemmän

Miten koronaepidemia on vaikuttanut asiointikertoihin? % miehistä

Asiointi erikoiskaupoissa ja kauppakeskuksissa on vähentynyt eniten pääkaupunkiseudulla, missä niitä myös eniten on

Miten koronaepidemia on vaikuttanut asiointikertoihin? % kuluttajista

Ruoan verkkokaupan käyttö ja käyttöaikomukset

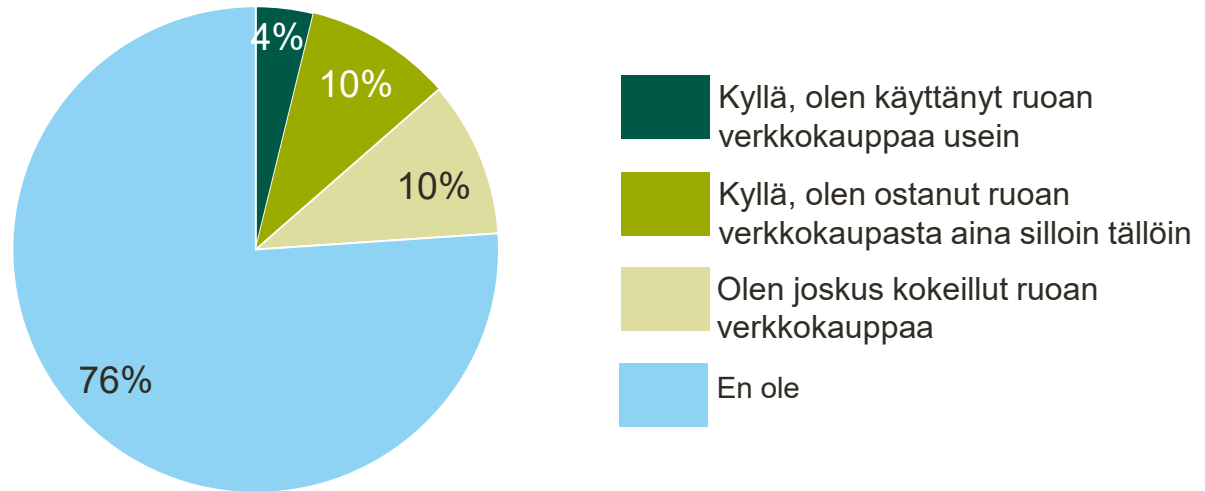

KAUPAN LIITTO

Vain hyvin harva on ostanut aikaisemmin säännöllisesti ruokaa verkosta

Oletko ennen koronaviruksen leviämistä ostanut elintarvikkeita ja muita päivittäistavaroita verkkokaupasta?

% kuluttajista

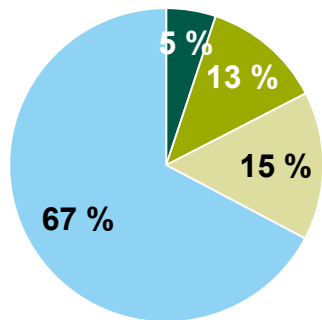

Pääkaupunkiseudulla ruoan verkkokauppa on muuta maata yleisempää

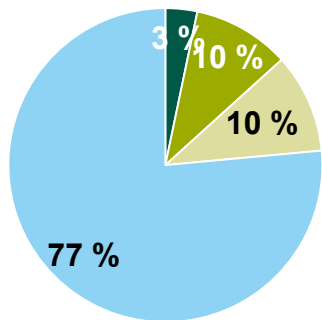
Oletko ennen koronaviruksen leviämistä ostanut elintarvikkeita ja muita päivittäistavaroita verkkokaupasta?

% kuluttajista alueittain

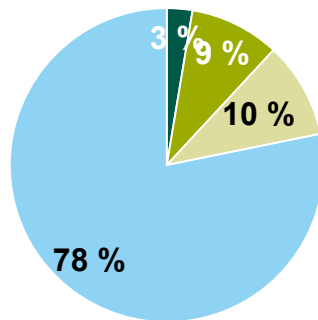
Pääkaupunkiseutu

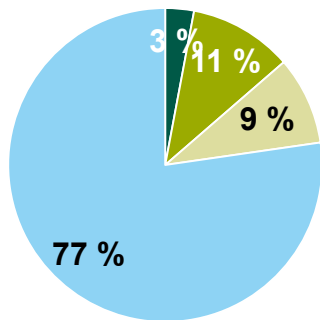
Muu Uusimaa

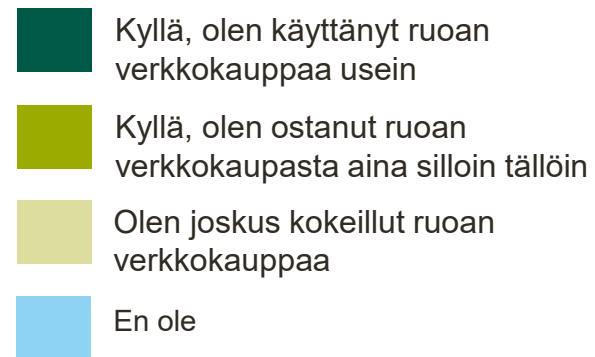
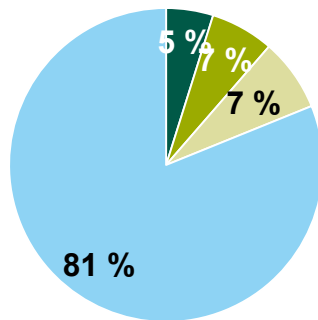
Muu Etelä-Suomi

Länsi-Suomi

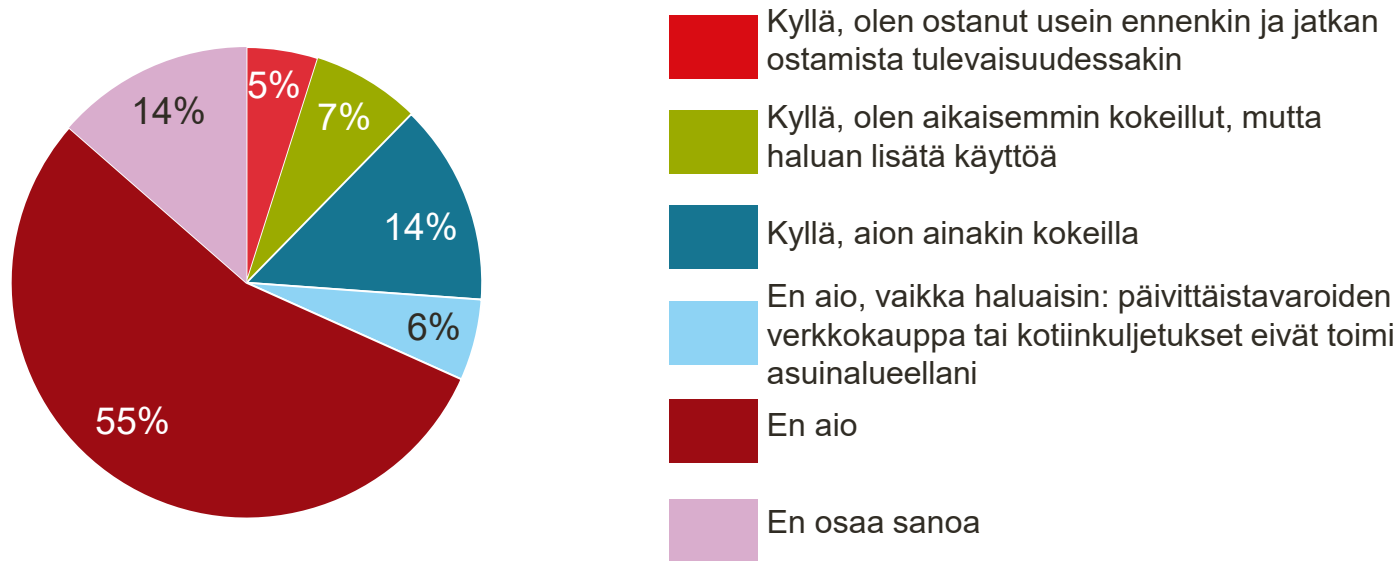
Itä- ja Pohjois-Suomi

Kokeilunhalu ruoan verkkokauppaa kohtaan on kasvussa...

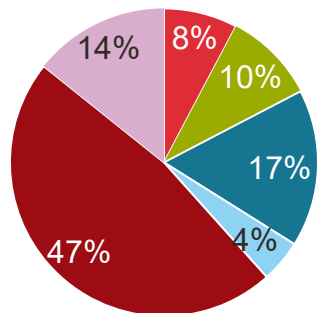
Aiotko lähiviikkoina kokeilla tai käyttää ruoan ja päivittäistavaroiden verkkokauppaa?
% vastaajista

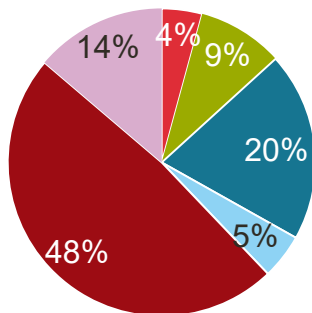
... varsinkin Uudellamaalla

Aiotko lähiviikkoina kokeilla tai käyttää ruoan ja päivittäistavaroiden verkkokauppaa?
% vastaajista suuralueittain

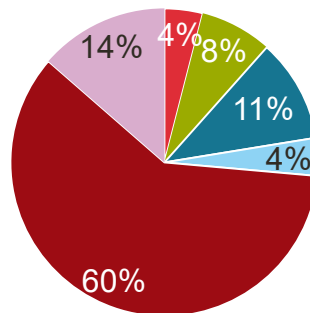
Pääkaupunkiseutu

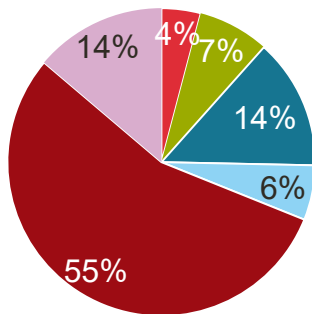
Muu Uusimaa

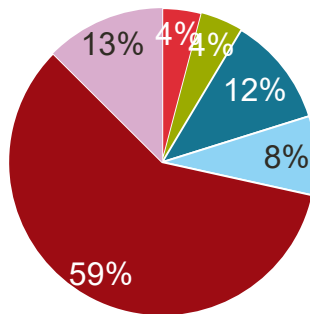
Muu Etelä-Suomi

Länsi-Suomi

Itä- ja Pohjois-Suomi

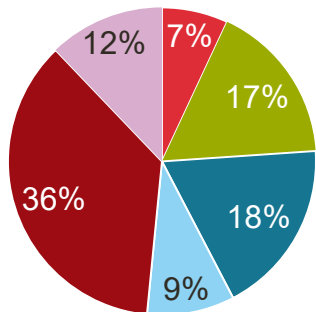
- Kyllä, olen ostanut usein ja jatkan ostamista
- Kyllä, olen aikaisemmin kokeillut, mutta haluan lisätä
- Kyllä, aion ainakin kokeilla
- En vaikka haluaisin: pt-verkkokauppa ei toimi alueellani
- En aio
- En osaa sanoa

Myös vanhimmissa ikäluokassa halutaan kokeilla ruoan verkkokauppaa

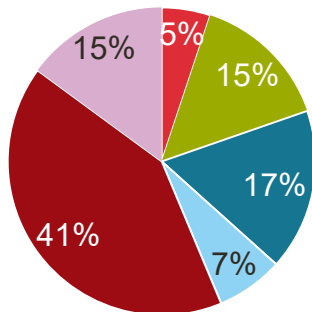
Aiotko lähiviikkoina kokeilla tai käyttää ruoan ja päivittäistavaroiden verkkokauppaa?

% vastaajista ikäluokittain

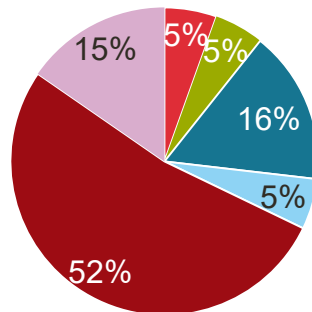
18–24-v.

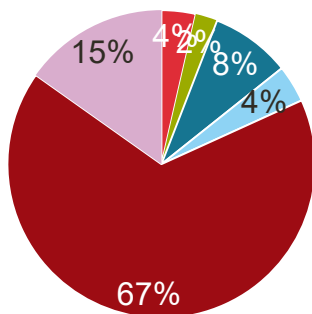
25–34-v.

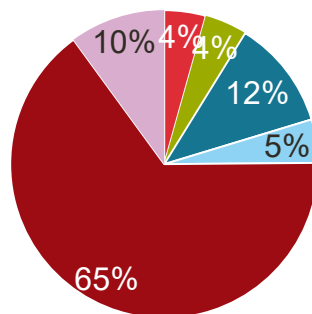
35–49-v.

50–64-v.

65–79-v.

- Kyllä, olen ostanut usein ja jatkan ostamista
- Kyllä, olen aikaisemmin kokeillut, mutta haluan lisätä
- Kyllä, aion ainakin kokeilla
- En vaikka haluaisin: pt-verkkokauppa ei toimi alueellani
- En aio
- En osaa sanoa

Käyttötavaroiden verkkokaupan käyttö ja käyttöaikomukset (muu kuin päivittäistavaroiden verkkokauppa)

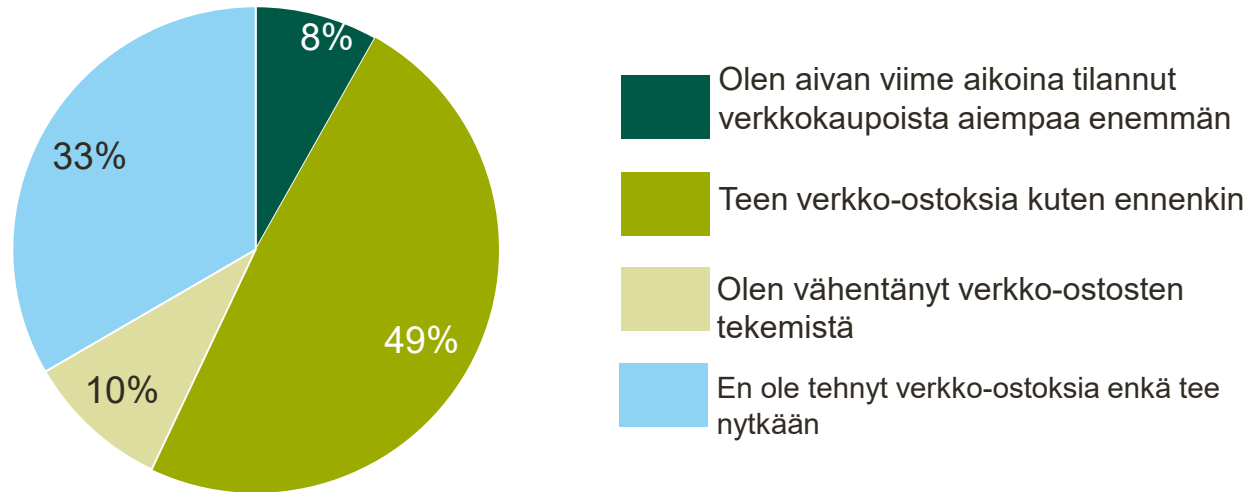

KAUPAN LIITTO

Näyttää siltä, ettei digiostajien määrä ole vielä lähtenyt räjähdysmäiseen kasvuun

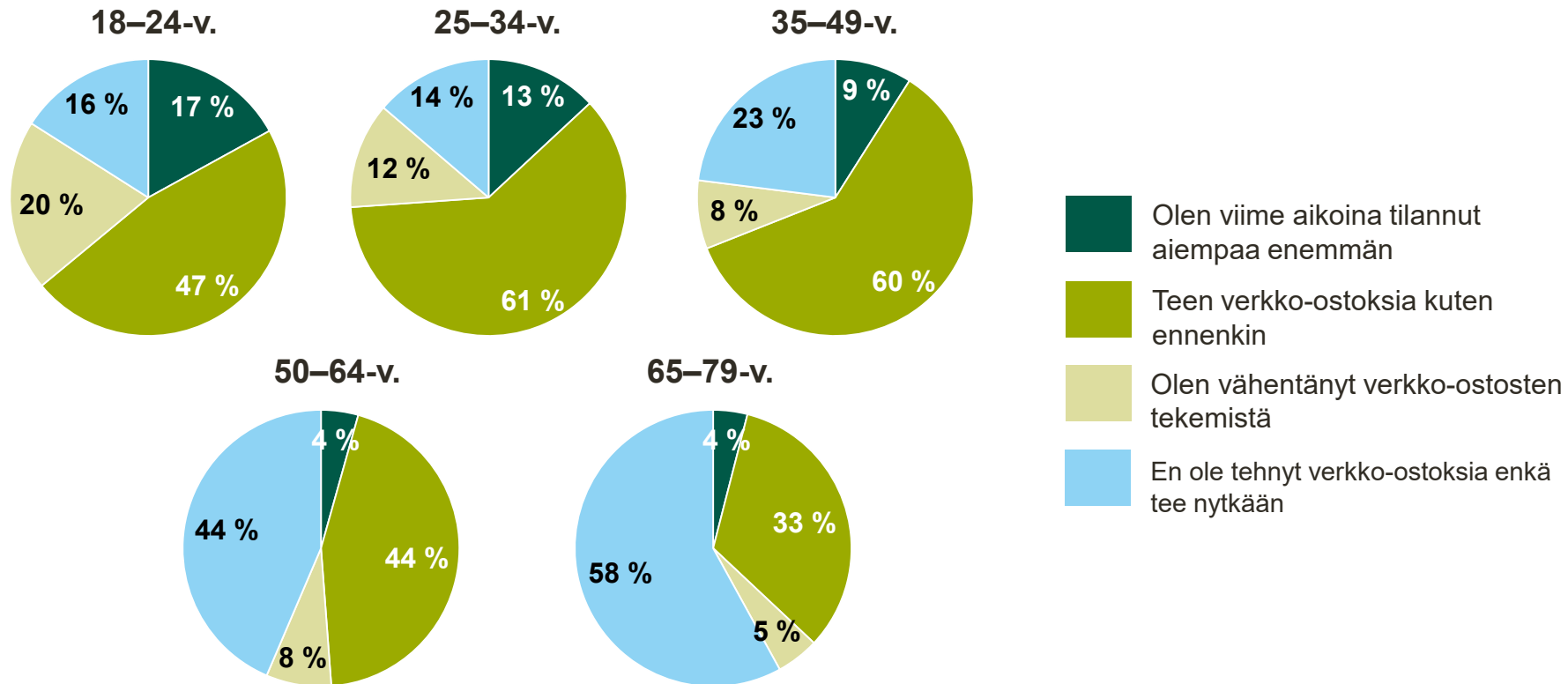
Miten koronaepidemia näkyy muissa kuin ruoan verkko-ostoksissa?

% kuluttajista

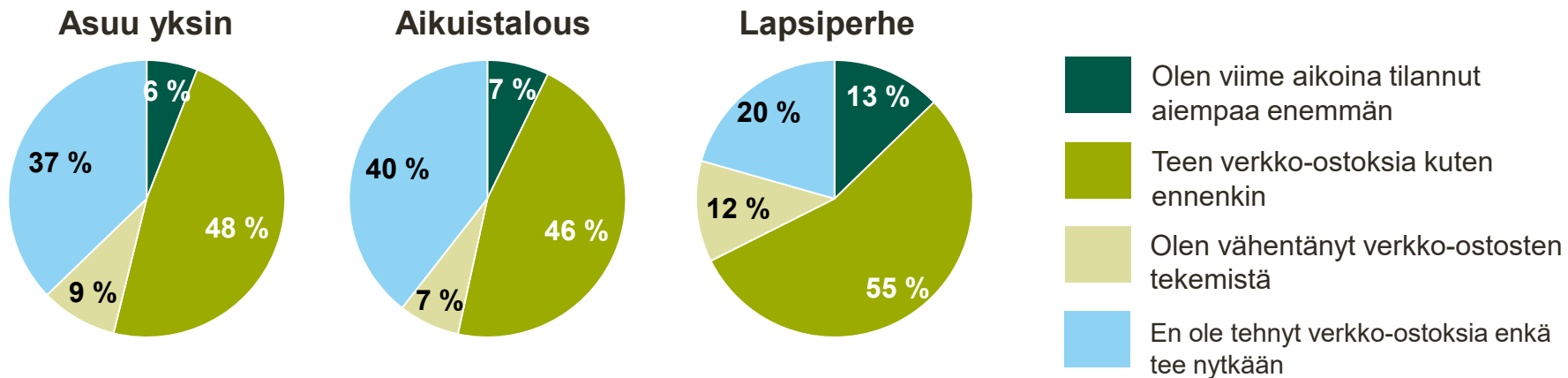
Ennen kaikkea paljon verkko-ostoksia muutenkin tekevät 25–49-vuotiaat miehet ovat lisänneet digiostamista

Miten koronaepidemia näkyy muissa kuin ruoan verkko-ostoksissa? % kuluttajista

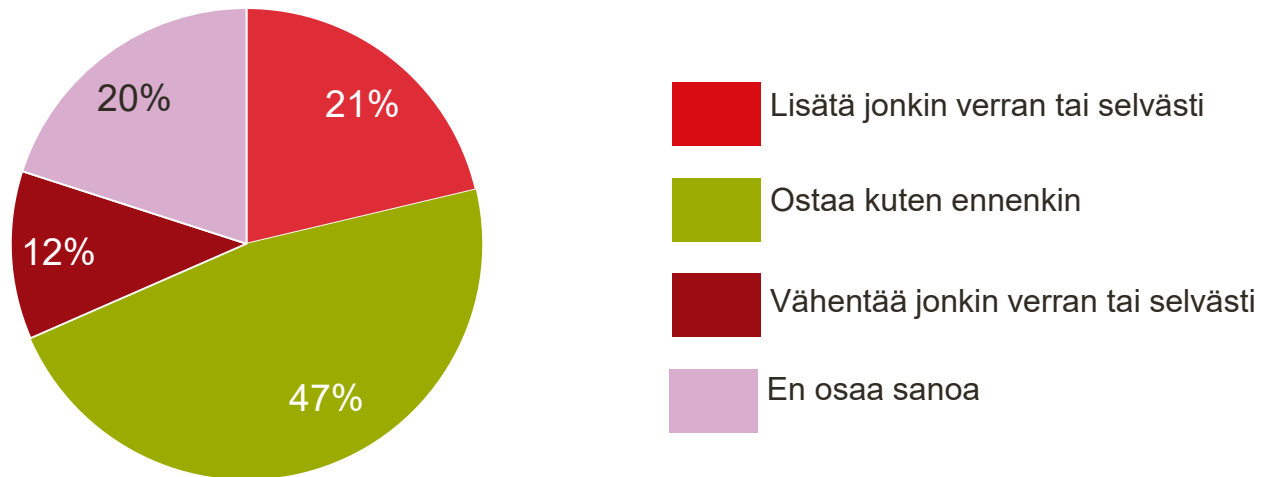
Myös lapsiperheet ovat lisänneet digiostamista

Miten koronaepidemia näkyy muissa kuin ruoan verkko-ostoksissa? % kuluttajista

Kuluttajat aikovat lisätä digiostamista koronakriisin pitkittyessä

Aiotko lisätä tai vähentää verkko-ostamista, jos koronaepidemia jatkuu vielä pitkään?
% kuluttajista

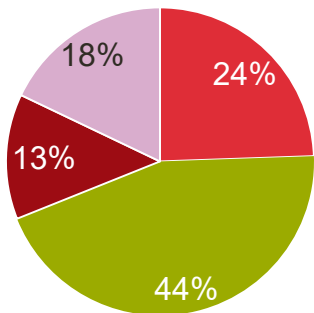

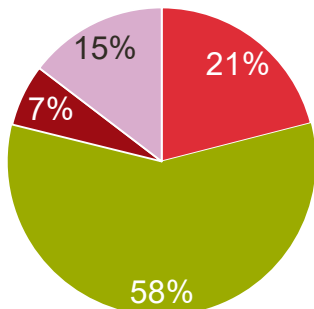
Pääkaupunkiseudulla ja Länsi-Suomessa neljäsosa kuluttajista aikoo lisätä digiostamista

Aiotko lisätä tai vähentää verkko-ostamista, jos koronaepidemia jatkuu vielä pitkään? % vastaajista

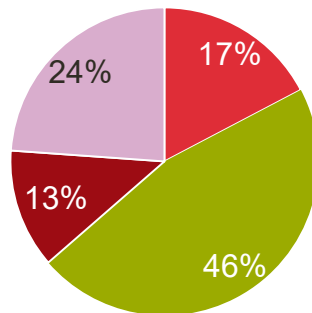
Pääkaupunkiseutu

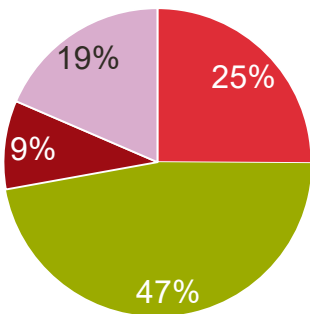
Muu Uusimaa

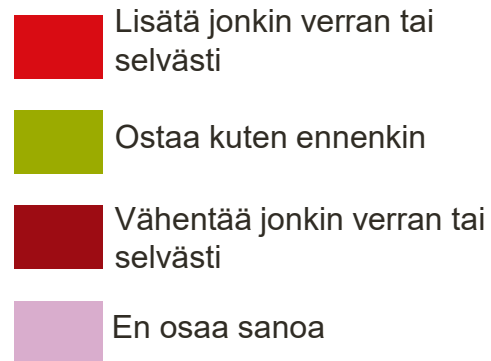
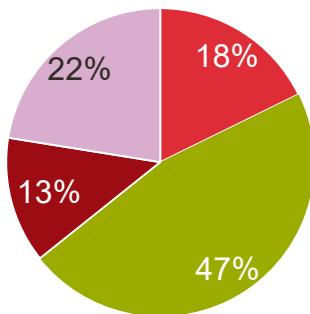
Muu Etelä-Suomi

Länsi-Suomi

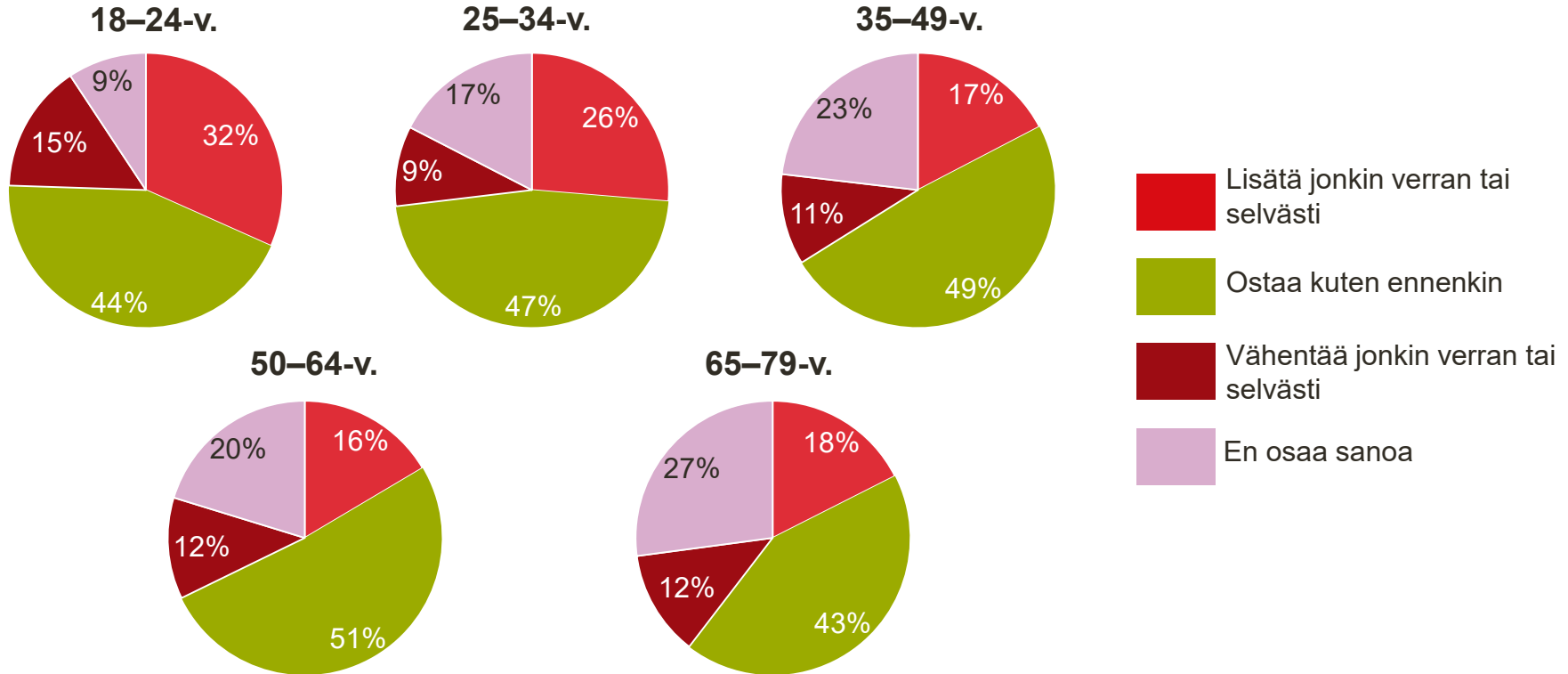

Itä- ja Pohjois-Suomi

Kaikki ikäryhmät aikovat lisätä digiostamista – varsinkin 25–34-vuotiaat miehet

Aiotko lisätä tai vähentää verkko-ostamista, jos koronaepidemia jatkuu vielä pitkään? % vastaajista

Koronaepidemian jälkeen kuluttajat haluavat suosia kotimaisia verkkokauppoja

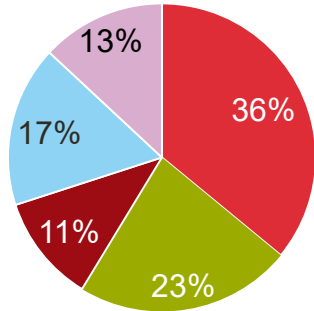
Aiotko koronaepidemian pitkittyessä tai sen jälkeen suosia kotimaisia verkkokauppoja?
% kuluttajista

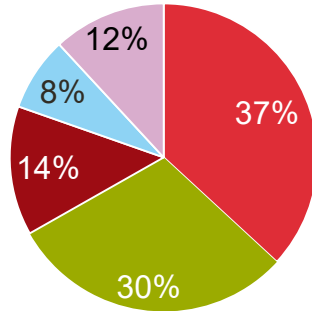
Yli viisikymppiset naiset suosivat jo nyt kotimaisia verkkokauppoja

Aiotko koronaepidemian pitkittyessä tai sen jälkeen suosia kotimaisia verkkokauppoja? % naisista

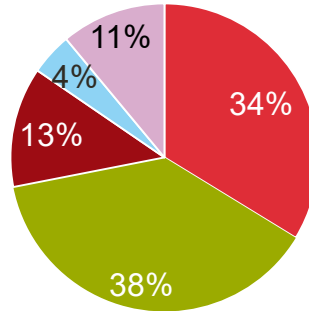
18–24-v. naiset

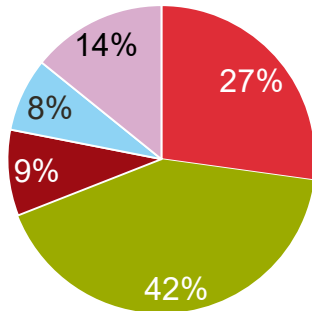
25–34-v. naiset

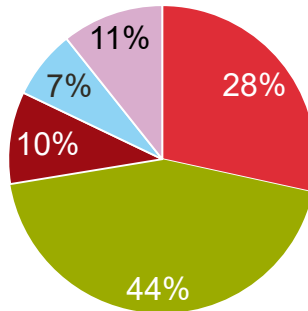
35–49-v. naiset

50–64-v. naiset

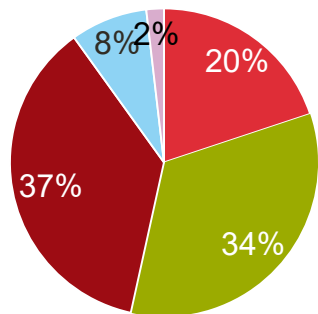
65–79-v. naiset

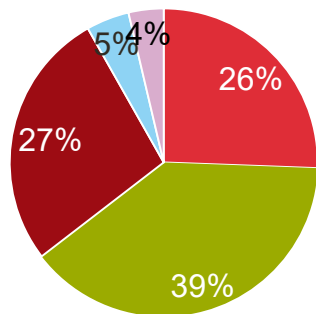
Miehet ovat kotimaisten kauppojen suosimisessa naisia nihkeämpiä

Aiotko koronaepidemian pitkittyessä tai sen jälkeen suosia kotimaisia verkkokauppoja? % miehistä

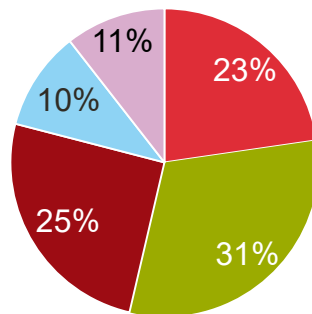
18–24-v. miehet

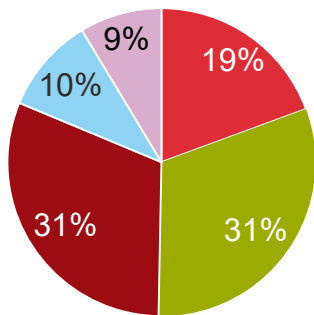
25–34-v. miehet

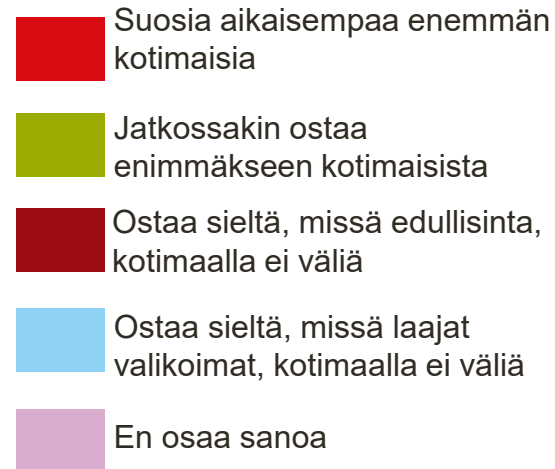
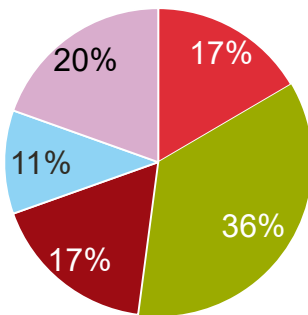
35–49-v. miehet

50–64-v. miehet

65–79-v. miehet

Lisätietoja:

Jaana Kurjenoja

pääekonomisti

Kaupan liitto

jaana.kurjenoja@kauppa.fi

p. 040 820 5378

